

El Moviment del 15 M (dels *Indignats*)

Grup de treball de Moviments Socials i
Regeneració Democràtica

Convergència Democràtica de Catalunya



Índex

1. Motivació
2. Memòria del procés de treball
3. Objecte del treball
4. Anàlisi del moviment
 - a. Qui són?
 - b. D'on sorgeix?
 - c. Com s'organitzen?
 - d. Com actuen?
 - e. Què proposen?
5. Valoració del moviment
 - a. Abast del moviment
 - b. Efectes en positiu
 - c. Efectes en negatiu
6. Propostes
 - a. Sobre el model i la sensibilitat política
 - b. Dirigides al propi partit
7. Conclusions

Motivació

La **Federació de Barcelona de CDC** ha impulsat un **grup de treball** pioner inspirat en el que representa des del passat mes de maig el moviment del 15M. L'objectiu d'aquesta iniciativa és crear un àmbit d'**anàlisi**, **obert** a militants i simpatitzants, sobre l'origen del moviment i l'evolució que ha viscut en els darrers mesos.

El grup de treball, que ha comptat amb vint-i-cinc components, ha estat el resultat d'una profunda **reflexió** en el sí de l'organització, **arrel de les demandes** i al·lusions directes d'aquests grups a les organitzacions polítiques.

Convé indicar que l'Agrupació Local d'**Arenys de Mar** també hi ha participat activament a través de la seva militància.

Memòria del procés del treball

El treball és el resultat de **cinc mesos de reflexió**.

Tres reunions del grup de treball de Moviments socials i regeneració democràtica. La primera reunió el 19 de setembre de 2011, la darrera, el 30 de gener de 2012.

Quatre reunions de l'equip de redacció del document. La primera el 24 de novembre, la darrera el 6 de febrer.

Un **intens i enriquidor debat** ampliat per la correspondència mantinguda a través dels correus electrònics.

Objecte del treball

Reconèixer i valorar l'**abast** i **significació** de l'anomenat moviment del 15M, per a proposar un camp de debat i reflexió sobre la seva **incidència política** i el seu interès per a CDC.

El present informe ha estat fet íntegrament pels membres del **Grup de treball de Moviments socials i regeneració democràtica** de CDC. No és un document del partit, és un informe resultat del **debat** i **reflexió** d'un grup de militants i simpatitzants del partit, per iniciativa de la Federació de Barcelona, que s'han proposat analitzar el moviment dels *indignats* i extreure'n propostes i conclusions, amb la finalitat d'**acostar sensibilitats**.

Anàlisi del moviment

Qui són?

- Es tracta d'un moviment **transversal**, de naturalesa **heterogènia** i diversificada en les seves accions i el seu suport, que ha assolit una notable rellevància a les xarxes socials amb el suport dels medis de comunicació, manifestant el **desacord** amb l'actual model d'organització i gestió política, en un context de **crisi financera i econòmica** que ens afecta especialment.

Els casos de **corrupció** política en partits, ajuntaments i autonomies han estimulat encara més el sentiment indignat estès i generalitzat en moltes persones.

Després d'anys de pràctica democràtica, d'avenços en el benestar social i econòmic; les qüestionades expectatives de donar continuïtat a la imatge de progrés implícita en la construcció de l'estat del benestar, han portat a la població a **reaccionar** i a demanar **responsabilitats**.

Anàlisi del moviment

Qui són?

- És un moviment **transversal** amb notable rellevància a les xarxes socials i amb el suport dels medis de comunicació.
- Manifesta el seu **desacord** amb l'actual model d'organització i gestió política.
- De naturalesa **assembleària**, fuig de la voluntat de definir líders que el dirigeixi.
- Gaudeix de la **simpatia** que genera el malestar davant les forces polítiques i econòmiques que no han sabut evitar entrar en una crisi com l'actual.

Anàlisi del moviment

Qui són?

- El moviment a l'estat espanyol no té res a veure amb a Primavera àrab. Ambdues han estat estimulades per l'accés a la informació de les xarxes socials, però estan en un context cultural molt distant on les seves reaccions són incomparables.
- La plataforma organitzada *¡Democracia real YA!* fou l'impulsora de la manifestació del 15 de maig de 2011, origen del moviment. Aquesta plataforma canalitza part d'aquest sentiment, però no és representativa del moviment i dels seus simpatitzants a escala global.

Anàlisi del moviment

D'on sorgeix?

- L'origen del moviment es situa a la mobilització ciutadana amb motiu de les eleccions municipals del **15 de maig de 2011**. La mobilització es generà a la plataforma Facebook, agrupant en poc temps altres grups amb noms diversos que s'hi afegiren.
- El conjunt d'**acampades** a diferents ciutats del país, en foren les màximes expressions, de les que els mitjans de comunicació en feren un important seguiment i un especial ressò.
- Des d'aleshores s'han establert diferents plataformes, associacions i agrupacions ciutadanes que han seguit les **acampades**, les **mobilitzacions** i el **debat assembleari**.

Anàlisi del moviment

Com s'organitzen?

- S'estructura des dels **llocs web** on s'articula la comunitat virtual que hi participa, així com per a informar al públic general de les seves actuacions.
- L'organització deliberativa de treball es sustenta sobre una **organització assembleària participativa** i diferents **grups de treball** definits en comissions.
- També s'utilitzen **fòrums** a Internet i en grups de **xarxes socials en línia**.

Anàlisi del moviment

Com actuen?

- El mecanisme organitzatiu està dirigit a **canalitzar** i **organitzar** les diferents manifestacions i iniciatives dels *indignats*, a través de les **xarxes virtuals**.
- El conjunt d'actes de protesta, manifestacions, acampades, i actuacions de denúncia es decideixen en les assemblees **convocades** i de forma **espontània** a través de la mobilització social de les xarxes virtuals.
- En són afins altres moviments de ressò internacional, com el **Occupy Wall Street** o les **acampades** davant de la borsa de Londres, a dos dels majors centres financers del món. Les acampades s'han extès a moltes ciutats fora d'Espanya.

Anàlisi del moviment

Què proposen? Què pensen

Stéphane Hessel (Indigneu-vos [2010] i Comprometeu-vos [2011] Manifesta com l'allunyament actual respecte les forces que ens governen, on els ideals han cedit terreny a la indiferència, ens fa vulnerables i espectadors passius davant els desequilibris i les injustícies que encara són presents a molts llocs del planeta, i al nostre entorn mateix. Alerta així de la pèrdua que suposa renunciar a la **facultat d'indignar-se i el compromís que s'adquireix**. El seu lema és:

Crear, és resistir. Resistir és crear

Proposa atendre dos grans reptes: (1) reduir la **bretxa creixent** entre els molt pobres i els molt rics i (2) els **drets de l'home i l'estat del planeta**.

Anàlisi del moviment

Què proposen? Què pensen

Tanmateix, les motivacions i expectatives manifestes al moviment dels *indignats* defugen del debat cultural de fons i **es centra al malbaratament i la ineficiència** dels recursos i la gestió dels Poders públics.

Al **Manifest** *¡Democracia real YA!* s'exposa de forma més detallada la seva visió sobre la situació i les causes de la crisi actual.

Anàlisi del moviment

Què proposen? Què volen i què esperen

- Les seves demandes s'articulen sobre els següents eixos principals:
 1. **Eliminació dels privilegis** de la classe política
 2. Per l'**ocupació**
 3. Dret a l'**habitatge**
 4. **Serveis públics** de qualitat
 5. **Control** de les entitats bancàries
 6. **Fiscalitat**
 7. Llibertats ciutadanes i democràcia **participativa**
 8. **Reducció** de la despesa militar
- Part del moviment expressa a Catalunya altres interessos, com s'expressa en el manifest «Catalan Revolution», que atén les demandes del **dret a la autodeterminació dels pobles**, entre altres.

Valoració del moviment

- L'origen del moviment és paral·lel a les demandes socials sorgides en un **entorn democràtic i participatiu**, una resposta del **control social** que les xarxes socials en l'era de la informació han accentuat.
- Hi ha un debat evident sobre la **crisi dels valors** que el progrés social i econòmic ens ha dut, com ara l'excés d'individualisme i la cultura del tenir.
- No tot el moviment és un tot uniforme. És un moviment **transversal**, amb matisos i diferències importants entre les persones que el formen.
- Analitzant els resultats de les darreres eleccions generals, s'aprecia una **distorsió** entre la seva repercussió mediàtica i la importància que mostren els resultats electorals.
- No es sap realment en què pot acabar desenvolupant-se; si pot marcar l'inici d'un procés de **nova relació social i política**; o bé que les pròpies **debilitats** del moviment acabin deixant-lo en mans dels grups anti-sistema.

Valoració del moviment

- Cal ressaltar que el **qüestionament**, per part dels indignats, del camí traçat fins ara per part del poder polític i el sistema econòmic que ens empeny ha generat una **fractura** que caldrà veure fins a quin punt serà capaç de transformar el model polític i econòmic que havíem donat per bo.
- Els recents canvis tendents a autoritzar la gestió de la crisi a persones afins al món financer, els anomenats tecnòcrates, com a experts en economia i finances, demanen atenció especial sobre els **incerts** esdeveniments que esperem.

Valoració del moviment

Efectes en positiu

1. Reflecteix l'estat de **consciència** de molts ciutadans.
2. És un moviment social de **crítica** al sistema, **beneficiós** per la qualitat democràtica.
3. Ha demostrat que les xarxes socials són una **eina** molt potent.
4. Ha creat **debat** social dins i fora de l'àmbit polític.
5. Ha proposat reformes polítiques estructurals dirigides a la **qualitat** de vida de les persones, a la **participació ciutadana**, i al **control** de les entitats financeres i de l'activitat política.

Valoració del moviment

Efectes en negatiu

1. Posa de manifest la nostra **vulnerabilitat** a la sobreinformació i la informació manipulada.
2. **Desconfia** en l'activitat política i l'actual sistema democràtic.
3. No hi ha un camí clar, o un nord en el moviment. És **terreny abonat** per la demagògia i els populismes.
4. **Canvi de mentalitat** que afecta a valors tradicionals com la cultura de l'esforç i del propi treball sense esperar ajuda dels altres.
5. Mancances organitzatives; les seves pròpies debilitats l'han **desacreditat**.
6. L'actual fre de l'activitat econòmica, fa **inviabils** o incoherents algunes de les propostes.
7. Fuig del debat del model territorial de l'estat; que **perjudica** culturalment, fiscalment i econòmicament de forma especial a Catalunya.

Valoració del moviment

Efectes en negatiu

8. Es **fuig** d'establir un debat cultural, on realment hi ha el fons dels actuals desequilibris i injustícies entre les persones i els pobles.

Propostes

Sobre el model i la sensibilitat política

1. **Apropar** la política i la societat
 - a. **Escoltar i comunicar**
 - b. Més **pedagogia**
 - c. Més **transparència i credibilitat**
 - d. **Preveure** i evitar la corrupció. **Contundència** en resoldre-la.
 - e. Evitar que partits ajudin al **desprestigi** i descrèdit de la política.
2. Que la política **no cedeixi** el terreny a l'economia.
3. Que la política **estimuli** i fomenti un **pacte social**
4. **Reforma** dels sistemes electorals.
5. Reforçar i promocionar el **moviment associatiu**.
6. **Racionalitzar** i ajustar el cost del sistema polític.
7. Abordar la qüestió del **finançament** dels partits.

Propostes

Dirigides al propi partit

1. Obrir-se a la **interlocució** amb el moviment i ser **sensible** a les afinitats que ha generat.
2. Utilitzar adequadament les noves **eines** de comunicació (conèixer opinió dels ciutadans i difondre el nostre missatge).
3. Promoure més **pedagogia** a tots els nivells (què fem?, qui ho fa? i com participar).
4. Millorar l'**eficiència** de la gestió i el **control** de l'Administració.
5. Que el partit sigui més **permeable** a les propostes de fora del partit.
6. Millorar la **relació** entre la militància i la direcció.
 - a. Articular el debat intern d'avall cap amunt a les sectorials
 - b. Potenciar i impulsar els grups de debat
 - c. Promoure participació activa de militant i simpatitzant

Conclusions

- El moviment ha **estimulat un debat** obert sobre temes que abans no s'abordaven de manera transversal, i n'ha potenciat una **consciència social enriquidora**.
- El moviment ens ha mostrat que **la ciutadania està disgustada** amb les forces polítiques i econòmiques.
- El moviment expressa una resposta **sincera**, en especial de la generació jove, i la seva **dificultat en mostrar confiança** vers les forces polítiques i econòmiques que ens dirigeixen.
- Cal actuar i **reaccionar** decididament.

Conclusions

- El moviment és un **repte** i una **oportunitat** per a **repensar** el model polític i el del propi partit.
- Cal incorporar les **eines** que ha utilitzat el moviment per al foment del **debat social**, i cal tenir cura d'utilitzar-les amb criteri per canalitzar el debat a bon port.
- Cal **oferir diàleg** per a crear un debat constructiu que reintrodueixi el sentit de **responsabilitat** social vers “la cosa pública”.

GRÀCIES

ensemen
en positiu

